

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**80 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2020

Наукове видання

Збірник тез доповідей 80 наукової конференції викладачів академії
7 – 8 травня 2020 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 15 від 05.05.2020 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор
Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії: Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор
Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д.т.н., професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І., д.т.н., професор
Жигунов Д.О., д.т.н., доцент
Іоргачова К.Г., д.т.н., професор
Капрельянц Л.В., д.т.н., професор
Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.
Косой Б.В., д.т.н., професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д.т.н., професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д.е.н., професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент
Станкевич Г.М., д.т.н., професор,
Савенко І.І., д.е.н., професор,
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,
Ткаченко О.Б., д.т.н., професор
Хобін В.А., д.т.н., професор,
Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор
Черно Н.К., д.т.н., професор

2. Масштаби підприємства. Чим менше підприємство, тим більш неформальними є процедури адаптації. Тому, якщо немає необхідності в додатковому навчанні, витрати підприємства будуть пов'язані з ознайомчою бесідою, що проводиться, як правило, під час трудового процесу. З ростом розміру підприємства збільшується кількість функціональних та інформаційних зв'язків, що вимагає певного часу і відповідно витрат [5].

3. Якість комунікацій в колективі і морально-психологічний клімат (МПК). Високий рівень міжособистісного спілкування в колективі і комфортний морально-психологічний клімат на підприємстві зменшують витрати на адаптацію персоналу. Новий найманий співробітник потрапляє в умови, що сприяють скороченню часу адаптації за рахунок побудови довірчих відносин, неформального обміну досвідом, відсутності конфліктів, пов'язаних з можливими помилками найнятих працівників [5].

4. Характер і зміст займаної посади. Більш складний характер посади та відповідальність, передбачена нею, передбачають більш тривалий період освоєння посади і відповідно зростання витрат на адаптацію [5].

5. Соціально-демографічні характеристики та властивості особистості (стать, вік, сімейний стан, освіта, ступінь відповідності освіти і виконуваної роботи, професійна кваліфікація). Всі вони різною мірою впливають на час проходження процесу адаптації, а відповідно і на витрати на неї. Вплив даних факторів може змінювати інтенсивність і швидкість протікання процесу адаптації. Його тривалість може займати від одного тижня до двох років, що в кінцевому підсумку позначиться на витратах на адаптацію персоналу [5].

Так, у сучасних умовах діяльності та науково-технічного прогресу, підприємство очікує від нового співробітника, що він буде максимально ефективно виконувати конкретні робочі завдання в обмін на одержання ним значущих для нього благ, таких як: визнання, перспективи посадового і професійного зростання, оплати праці та ін. [1,2]. Дослідження чинників, що впливають на трудову адаптацію персоналу потребує подальшого вивчення, оскільки сучасні керівники вітчизняних підприємств зацікавлені в швидкій адаптації підлеглих [5].

Література

1. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом. Підручник.– К.: Центр учбової літератури, 2011. – 468 с. – С.9
2. Брагіна З.В., Дудяшова В.П., Каверина З.Т. Управление персоналом: Учебное пособие для вузов. – М.: КноРус, 2010. – С.8
3. Братченко В.Ф. Управління персоналом організації в сучасних умовах // Персонал, – 2006. – № 3, – С.320
4. Козак К.Б. Управління розвитком трудового потенціалу підприємства: дис. канд. екон. наук 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) / К.Б.Козак. Херсонський Міжнародний університет бізнесу і права. – 2011. – 245 с. (Рукопис).
5. Адаптація персонала: три підхода и четыре этапа [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: www.management.com.ua (дата звернення 18.03.2020).

ПРИНЦИПИ ДОБРОВОЛЬНОГО ОБ'ЄДНАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Дьяченко Ю.В. к.е.н. доцент

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

В Україні триває процес реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади. Регламентує форми реалізації цих реформ Розпорядження КМУ № 333, в якому було затверджено Концепцію реформування місцевого самоврядування та

територіальної організації влади і Розпорядження КМУ № 688, що описує план заходів щодо реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні – в цих документах визначені стратегічні напрямки впровадження реформ. Крім цього, слід керуватись Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», Бюджетним Кодексом України та Постановою КМУ «Методика формування спроможних територіальних громад». Саме ці документи визначають основні етапи, умови та сам процес добровільного об'єднання територіальних громад, також функції та обов'язки, яких набудуть об'єднані територіальні громади (ОТГ), і фінанси, які будуть надані для їх реалізації після завершення процедури об'єднання.

Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» регулює відносини, що виникають у процесі добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст, а також добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад.

Відповідно до статті 2 цього Закону, добровільне об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст здійснюється з дотриманням таких принципів: 1) конституційності та законності; 2) добровільності; 3) економічної ефективності; 4) державної підтримки; 5) повсюдності місцевого самоврядування; 6) прозорості та відкритості; 7) відповідальності.

Як визначено в Законі, суб'єктами добровільного об'єднання територіальних громад є суміжні територіальні громади сіл, селищ, міст. Отже, територія ОТГ має бути нерозривною і її межі визначаються по зовнішніх межах юрисдикції рад територіальних громад, що об'єдналися в межах території однієї області. У складі ОТГ не може існувати іншої територіальної громади, яка має свій представницький орган місцевого самоврядування – цим положенням забезпечується ефективність діяльності ОМС на всій території ОТГ і досягається уникнення територіального дублювання функцій.

На сьогодні, в Україні налічується 982 територіальні громади, найбільша їх кількість створена в Дніпропетровській, Черкаській, Житомирській та Запорізькій областях (табл. 1).

Таблиця 1 – Статистика ОТГ в областях України*

№ з/п	Область	Кількість громад, шт	Кількість рад, шт	Площа, км ²	Населення, осіб
1	Вінницька область	46	156	5570,2	752594
2	Волинська область	54	235	11802,08	604561
3	Дніпропетровська область	71	229	21258,65	905157
4	Донецька область	13	74	5233,89	239356
5	Житомирська область	56	410	19570,01	812814
6	Закарпатська область	17	62	1687,65	278194
7	Запорізька область	56	198	18707,34	510738
8	Івано-Франківська область	39	176	4039,99	712658
9	Київська область	24	142	5236,87	329803
10	Кіровоградська область	27	81	6050,35	161543
11	Луганська область	18	75	7037,72	115084
12	Львівська область	41	174	5082,88	352165
13	Миколаївська область	42	145	12600,01	318142
14	Одеська область	37	158	11556	370960
15	Полтавська область	53	195	10051,4	405878
16	Рівненська область	45	148	7874,42	354599
17	Сумська область	38	185	10376,2	757042
18	Тернопільська область	54	311	6800,94	671976
19	Харківська область	23	113	7588,37	375753
20	Херсонська область	33	114	9665,54	275216
21	Хмельницька область	51	369	12645,85	570433

22	Черкаська область	57	222	8527,59	337088
23	Чернівецька область	37	130	3879,71	359796
24	Чернігівська область	50	372	20570,16	502223
Всього		982	4474	233413,8	11073773

* складено автором на основі даних сайту decentralization.gov.ua

Принципово, що об'єднання територіальних громад здійснюється виключно на добровільних засадах та має на меті забезпечення повсюдності самоврядування, тобто доступності до послуг, які надаються органом місцевого самоврядування (ОМС) кожним мешканцем об'єднаної територіальної громади (ОТГ). Важливо також відзначити пріоритет прозорості та відкритості процесу об'єднання, який має забезпечуватись завдяки активній співпраці влади та громадськості та необхідність досягнення економічної ефективності ОТГ.

Література

1. Розпорядження КМУ №333 «Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади» // Законодавство України: [Веб-сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80> (дата звернення: 16.03.2020).
2. Розпорядження КМУ № 688 "План заходів щодо реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні" // Законодавство України: [Веб-сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2016-%D1%80> (дата звернення: 16.03.2020).
3. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» // Законодавство України: [Веб-сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19> (дата звернення: 16.03.2020).
4. Бюджетний кодекс України // Законодавство України: [Веб-сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (дата звернення: 16.03.2020).
5. Постанова КМУ №34 «Методика формування спроможних територіальних громад» // Законодавство України: [Веб-сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-2020-%D0%BF> (дата звернення: 16.03.2020).
6. Децентралізація: [Веб-сайт]. Київ, 2020. URL: <https://decentralization.gov.ua> (дата звернення: 17.03.2020).

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА, ЯК СКЛADOVA ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Коренман Є.М., ст. викладач

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Україна зможе посісти належне місце в Європі і в світі за умови оволодіння інноваційним шляхом розвитку, фундамент якого повинен бути закладено в процесі структурної перебудови економіки. На сучасному етапі ставиться завдання «сприяння зміцненню конкурентоспроможності національної економіки – головна умова забезпечення економічної стабільності». Лише в цьому випадку зростання матиме кумулятивний характер, при якому ефект від екстенсивного використання наявних потужностей перевищить потенційно можливий за рахунок інвестиційного та інноваційного зростання.

Для успішної реалізації державної економічної політики на продовольчому ринку необхідно в подальшому реформувати і розвивати вітчизняний агропромисловий комплекс, оперативно реагувати на внутрішні і зовнішні загрози стабільності ринку продовольства, в достатній мірі забезпечити населення країни продуктами харчування, приймати участь в міжнародному співробітництві у сфері продовольчої безпеки. Сфера виробництва продуктів

АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ СИРОКОПЧЕНИХ І СИРОВ'ЯЛЕНИХ М'ЯСОПРОДУКТІВ	
Агунова Л.В., Мардар М.Р., Шлапак О.В.	350
ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЗИЦІОНУВАННЯ ТОРГОВЕЛЬНИХ МАРОК КАВИ НА ВІТЧИЗНЯНОМУ РИНКУ	
Голубьонкова О.О., Брайко М.Г., Чирка В.В.	351
ТАРГЕТИНГОВА РЕКЛАМА, ЯК СПОСІБ ПРОСУВАННЯ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	
Значек Р.Р., Бахчиванжи Л.А., Євтушок О.В.	353
SOCIAL MEDIA MARKETING, ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ БІЗНЕСОМ	
Значек Р.Р., Ковалів І.О.	354
РОЗРОБКА SMM-СТРАТЕГІЇ ПРИ ПРОСУВАННІ ТОВАРУ	
Лозовська Г.М.	356
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РЕКЛАМНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ	
Мунтян І.В.	358
ДОСЛІДЖЕННЯ АСОРТИМЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ ПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ	
Черевата Т.М.	360
ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ	
Соколюк К.Ю., Долинська О.О.	361
ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В АГРАНОМУ СЕКТОРІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Соколюк К.Ю.	363
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА ТВЕРДОГО БІОПАЛИВА В УКРАЇНІ	
Донець Л.Я., Долинська О.О.	365

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА»

ПІДХОДИ ЩОДО СКОРОЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧИХ ВТРАТ ТА ХАРЧОВИХ ВІДХОДІВ В КОНТЕКСТІ СТІЙКИХ ПРОДОВОЛЬЧИХ СИСТЕМ	
Седікова І.О.	367
ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ТУРИСТИЧНОЇ ТА ГОТЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Агєєва І.М., Коренман Є.М.	368
ІНСТРУМЕНТИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ГОТЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ	
Агєєва І.М., Коренман Є.М., Мірковець Ю.О.	370
АНАЛІЗ ФАКТОРІВ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ	
Відоменко І.О., Гордієнко Л.Л.	373
СУЧАСНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ	
Корсікова Н.М.	375
ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Каламан О.Б.	377
ОСОБЛИВОСТІ ЧИННИКІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ТРУДОВУ АДАПТАЦІЮ ПЕРСОНАЛУ	
Козак К.Б.	380
ПРИНЦИПИ ДОБРОВІЛЬНОГО ОБ'ЄДНАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	
Дьяченко Ю.В.	381
ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА, ЯК СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	
Коренман Є.М.	383
ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ТУРИСТИЧНІЙ ГАЛУЗІ	
Агєєва І.М., Дьяченко Ю.В.	385
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В РИНКОВИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	
Ніколюк О.В., Левчук Ю.С.	388

СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»

АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ НА ЕКОЛОГІЧНІ ІНВЕСТИЦІЇ, ЯК ЗАПОРУКА РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Немченко В.В., Румянцев І.В.	390
АНАЛІЗ ДІЇ ЗВТ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА КРАЇНАМИ ЄС АГРОПРОДОВОЛЬЧИМИ ТОВАРАМИ	
Антонюк П.О., Антонюк О.П., Головаченко Л.М.	392
МОНІТОРИНГ І КОНТРОЛЬ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Іванченкова Л.В.	393